

Helsinki_Kaks_Märga - 1975

**KAKS MÄRGUKIRJA
ÜRO'le EESTIST**

Kirjastaja märkus

On möödunud 34 aastat, kuid eestlased, lätlased ja leedulased pole leppinud oma olukorraga. Nad ei ole unustanud, et neil on moraalne õigus nõuda oma iseseisvate riikide taastamist. Nad on mures neid ähvardava assimileerimise pärast, ärasulatamise pärast „ühtsesse nõukogude rahvasse”, mis on nõukogude rahvuspoliitika eesmärk. Nad püüavad oma muret füüsilise ja vaimse rahvusliku püsimise pärast kuuldavaks teha demokraatlikule maailmale ja maailma rahvaste esindusele ÜRO-le.

ÜRO täiskogule Leedust 17.000 allkirjaga kiri oli 1972. aastast. Selles paluti aidata kaasa, et leedu rahval võimaldataks edendada oma rahvuslikku kultuuri ja neile garanteeritaks nii Leedu NSV kui NSVL konstitutsioonis lubatud õigused kultuuri- ja usuelu viljelemiseks.

Jaanuaris 1972 jõudis Stokholmi Riist, Läti pealinnast, „17 vana kommunisti” kiri „vennasparteidele Euroopas” palvega avaldada mõju Nõukogude Liidu parteifunktsionääridele, et lõpetataks kolonialistlik administratsioon Lätis, mis kirja kirjutajate arvates pole kooskõlas marksism-leninismi põhimõtetega. Kirjas tõsteti esile läti rahvast ähvardavat venestamisohu.

Veebruaris 1972 jõudis Stokholmi kiri Tallinnast, Eesti pealinnast, mille mottoks oli: „Eesti peab eestlastele kuuluma”. Ka selles rõhutati ohtu, mis eesti rahvast oma kodumaal ähvardab, venestamist administratsiooni poolt soodustatud võõra elemendi sisserännu teel. (Mõlemad kirjad on avaldatud Newsletter No 473, 1972.)

Vaatamata tänapäeva likiiretele massmediatele jõuavad hääled Baltikumist meieni mõnikord väga suure hilinemisega, sest nad saavad tulla ainult illegaalseid teid pidi ja sageli läbi mitme maa. Hiljuti meieni jõudnud kaks märgukirja ÜRO-le, on samuti pärit 1972. aastast, koos sooviga neid levitada.

Avaldame need originaalsel kujul.

Stockholmis 1975. a.

EESTI RAHVUSFOND

Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peasekretärile hr. Kurt Waldheimile

Teie Ekstsellents!

Eesti Rahvusrinne ja Eesti Demokraatlik Liikumine saavad Teile Memorandumi, mis taotleb iseseisva Eesti riigi taastamist ÜRO abiga ning Eesti vastuvõtmist ÜRO liikmeks. Seda tehes juhime me asjaolust et kolm Balti riiki (nende seas Eesti) olid ainsad riigid — endised Rahvasteliidu liikmed — kelle suhtes pärast Teist maailmasõda pole rakendatud Atlandi harta artiklit nr. 3, mis käsitleb suveräänsete õiguste ja omavalitsuste tagastamist rahvastele, kes on nendest vägivaldselt ilma jäetud. Me juhime Teile tähelepanu üldtuntud faktile, et Balti riikide saatust otsustati 1939—1940. a. mitte nende riikide rahvaste poolt, vaid kahe imperialistliku riigi vahelise salajase sobinguga, millega viimased määrasid kindlaks vastastikused mõjusfäärid oma väikesemate naabrite arvel. Kõiki järgnevaid sündmusi kolmes Balti riigis (kaasa arvatud 1940. a. valimiskomöödia, mille alusel Eesti „võeti vastu” Nõukogude Liitu) tuleb vaadelda katsetena anda viisakam ja seaduslikum kuju aktsioonile, mis tegelikult kujutas endast väikeriikide annekteerimist suurriigi poolt, mis viidi läbi sõjalise okupatsiooni tingimustes, toorest jõudu kasutades.

Maailma demokraatlikud riigid ei ole seda anneksiooni kunagi tunnustanud. Selle anneksiooni tulemusena minetas eesti rahvas võimaluse kujundada vabalt oma saatust oma rahvuslikes huvides ja olla esindatud maailma rahvaste ühenduses.

Lisaks poliitilise sõltumatuse kaotusele on järkjärgult tekkinud tõsine oht eesti rahva kui sellise olemasolule: perspektiiv assimileeruda venelaste seas, kes asuvad takistamatult ja üha suuremal määral Eesti territooriumile; assimileerumine, mida planeerib ja soodustab Nõukogude valitsus.

Järgnevad tabelid näitavad Eestis olevate mitmesuguste rahvuste vaheliste proportsioonide muutusi:

TABEL I

Aasta	Elanike üldarv tuh.	Eestlasi tuh.	%	Venelasi tuh.	%	Teisi rah- vusi tuh.	Kokku, mitte eestlasi tuh.	%
1934**	1.064	980	92,1	60	5,6	24	84	7,8
1959	1.197	895	74,6	267	22,3	37	304	25,4
1970	1.356	925	68,2	381	28,1	49***	430	31,8
Juurdekasv 1934—70	+ 292	— 55	— 5,6	+ 321	+ 136,0	+ 25	+ 346	+ 312,0

Märkused:

* koos ukrainlastega ja valgevenelastega

** välja arvatud piirkonnad Narva ja Petseri lähedal, mis on asustatud peamiselt venelastega ja mis pärast Teist maailmasõda liideti VNFSV-ga

*** praegu peamiselt venestunud

TABEL II Elanikkonna juurdekasv aastatel 1951—1970*

Aasta	Üldine juurdekasv	Loomulik juurdekasv	Immigrandid teistest liiduvabariikidest	Keskmine igaaastane juurdekasv
1951—70	270,1	124,1	146,0	13,5
1951—55	58,5	30,5	28,0	11,7
1956—60	59,7	34,2	25,5	11,9
1961—65	75,1	32,0	43,1	15,0
1966—70	76,0	27,4	49,4	15,4
1970	19,0	6,4	12,6	19,0

* tuhandetes

Märkus: andmed sõjajärgse perioodi kohta on võetud statistilisest aastaraamatust „Eesti NSV rahvamajandus 1970. aastal”, Tallinn, 1971.

Nagu tabel 1 näitab, on immigratsioon teistest liiduvabariikidest (peamiselt Vene Föderatsioonist) viimase aastakümne jooksul tunduvalt suurenenud. Üldisest juurdekasvust ajavahemikus 1961—1970 (152 000) moodustab mehaaniline juurdekasv 92 000, s. o. 61 %. Samal ajal langeb oluline osa loomulikust juurdekasvust kohaliku vene rahvusest elanikkonna arvele.

Ametlikult õigustatakse vene immigrandide sissevoolu tööjõu vajadusega kiirelt areneva tööstuse jaoks. Tegelikult on aga tööstuse majanduslikult põhjendamatult forsseerimine katteks venestamisele. Ajavahemikul 1940—70 suurenes Nõukogude Liidu tööstuse kogutoodang 1 180 %, Eesti oma 2 779 %; tööstustoodang Eestis on suurenenud 11,7 % võrra aastas, tööviljakus ainult 7,6 %. Vahe täidetakse vene immigrandide arvel, kes saavad mitmesuguseid soodustusi kohaliku elanikkonna arvel, näiteks odavaid kommunaalkortereid väljaspool järjekorda. Samal ajal enamuse eestlasi on sunnitud ehitama niinimetatud kooperatiivkortereid omal kulul. Venelased on koondunud peamiselt suurtesse linnadesse ja suurtesse tehastesse, mis alluvad otseselt Moskvale ja millel ei ole midagi ühist Eesti majanduse ja vajadustega.

Teie Ekstsellents, me teame, et Teie kodumaa annekteeriti vägivaldselt tema suure naabri poolt peaaegu samaaegselt Eestiga. Teie maale tuli kasuks demokraatlike maade võit Teises maailmasõjas. Tänu sellele faktile taastati tema iseseisvus ja Teie olete oma maa esindajana maailma suurima organisatsiooni peasekretär. Meie maa pole kaotatud rahvuslikku sõltumatust seniajani tagasi saanud ja kui meie esindajad (Saksa ja Nõukogude okupatsiooni vaheajal 1944. a. septembris) moodustasid Eesti rahvusliku valitsuse, kes taotles Atlandi harta kolmanda artikli ellurakendamist, nad arreteeriti Nõukogude võimude poolt ja saadeti Venemaa sunnitöölaagritesse. Sellest ajast peale on poliitiline tegevusväli avatud poolvenestunud koloniaalbürokraatiale. Neil isehakanud „rahva parematel poegadel” pole mingit õigust rääkida Eesti rahva nimel. Tegelikult pole neid valinud rahvas, vaid nad on määratud oma kohtadele Nõukogude koloniaaladministratsiooni poolt. Selliseid kollaboratsiooniste esineb kõigi alistatud rahvaste seas, nagu neid esines ka Austrias saksa okupatsiooni ajal. Samal ajal on eesti rahva enamuse nii är hirmutatud ja mäletab nii hästi Stalini aegade veriseid arveteõiendusi, et ta peab mistahes rahulolematuse avaldamist samaväärseks enesetapmisega.

Te võite küsida: Kas on mõtet tülitada ÜRO-d selliste vanade probleemidega praegusel ajal, mil see ülemaailmne organisatsioon on üle koormatud palju pakilisemate küsimustega? Osa inimesi Läänes võivad samuti küsida: Käesoleval momendil ei toimu teie otsesest assimileerimist, te ei nälgigi, te olete majanduslikult suhteliselt heal järjel, mõningaid teie hulgast lubatakse külastada Lääneriiki, teil on oma rahvuslik kultuur jne. Mis te siis väidate, et teie olukord on halb?

Me vastame: Kord juba tunnustatud rahvuse eksistentsi ja sõltumatuse küsimus ei saa vananeda — ta on lihtsalt kaua viibinud ja seetõttu eriti aktuaalne. Kui ta ei kerkinud esile vahetult pärast Teist maailmasõda (Potsdami konverentsil), siis oli see tingitud asjaolust, et antud juhul agressor oli ise sattunud oma endise partneri kallaletungi tõttu demokraatlike riikide leeri. Need riigid ei tõstatanud tema endiste anneksioonide delikaatset probleemi, lootes tõenäoliselt saavutada temaga kokkulepet pakilisemates ja tähtsamates küsimustes. Nii nad praktiliselt ignoreerisid kolme Balti riigi saatust. See lepituspoliitika uus väljaanne, see naiivne usk ühe totalitaarse riigi heasse tahtesse ja usaldusväärssusse tõi kaasa uusi anneksioone Euroopa idaosas, agressiooni Koreas jne.

Miks me ei saa siis nõustuda seisukohaga, mille kohaselt meie praegune olukord on suhteliselt talutav?

Me ei saa sellega nõustuda

— sest eksisteerimine ilma igasuguse reaalse tulevikugarantiita, vene kolonisaatorite pidevalt suureneva sissevoolu olukorras, on halvem kui täielik olematus;

— sest vabadused ja õigused, mida paberi peal silmakirjalikult välja kuulutatakse, kuid tegelikkuses kunagi ei rakendata, on halvemad kui vabaduste täielik puudumine;

— sest avalikul kolonialismil on kaldumus muuta inimesi orjadeks või vabadusvõitlejateks, kuid maskeeritud kolonialismi, pseudevabaduste ja kahekeelsuse süsteem sünnitab ainult vaimseid värdjaid ja silmakirjatsejaid, inimesi, kes isegi oma südames kardavad teatud tõdedele mõelda ja neist järeldusi teha (julgeolek kuuleb!), või kes on harjunud mõtlema ühte ja rääkima teist.

Säärane kahekeelsuse, alalise hirmutamise ja rõhumise süsteem, igasuguste garantiide puudumine üksikisiku julgeoleku ja rahvuse tuleviku osas, otseste või kaudsete valede, ühekülgsuse ja moonutatud informatsiooni süsteem, vaimse ja poliitilise vabaduse, igasuguse tõelise alternatiivi ja vastutustunde puudumine püüab moonutada rahva teadvust sellisel määral, et ta harjub nägema ebaloomulikus loomulikkus, vales tõde, diktatuuris ja terroris demokraatia kõrgeimat vormi ning on lõppkokkuvõttes valmis vastupanuta ühte sulama „suure vene rahvaga” niinimetatud nõukogude rahvuse teooria sildi all.

Käesolevas olukorras on eesti rahvale jäänud ainult kaks alternatiivi:

a) kui ta ei pane vastu, võimaldatakse tal venestuda aeglaselt ja järkjärgult;

b) kui ta aga osutab aktiivset vastupanu, siis õiendatakse kogu rahvaga kiirelt ja julmalt arved: intelligents ja rahva oma aktiivsem osa vangistatakse ja küüditatakse, ülejäänud elanikkond allutatakse intensiivsele venestamisele ja repressioonidele. Tuleb arvestada ka asjaolu, et Nõukogude koloniaalvalitsejad saavad endid tunda oma ebaseaduslikult ja ebaõiglaselt hõivatud valdustes

kindlalt ja julgelt alles siis, kui nende valduste kogu mittevõene elanikkond on venestatud.

Me tahaksime juhtida Teie tähelepanu asjaolule, et tõe ja demokraatlike valitsusvormide eitamist, sõjalise okupatsiooni ja vaimse vabaduse mahasurumise režiimi, rahvusliku kultuuri allutamist kommunistlikule tsensuurile ja propagandale, sõltumata mõtlemise ja tegutsemise puudumist, südametunnistuse vabaduse puudumist ei ole võimalik hüvitada mõningase edasiminekuga demonstreerimisega majanduses ja elatusasemes, mis on siiski vähene, ühekülgne ja propaganda poolt üles paisutatud, eriti kui võrrelda seda naabermaa Soome omaga.

Me tahaksime samuti juhtida Teie tähelepanu asjaolule, et iga tähtsama administratiivse, teadusliku või kultuurialase ametikoha hinnaks, iga välisreisi (mis sõltub kommunistliku partei kohaliku organisatsiooni soovitusel) hinnaks on faktiliselt intellektuaalne ja moraalne enesesalgamine.

ÜRO aitab saavutada rahvuslikku sõltumatust paljudel rahvastel, kellel kunagi pole olnud sellist sõltumatust tänapäeva mõistes. Tunnustatakse isegi kõige väiksemate rahvaste ja territooriumide (näiteks malediivid, naurud jt.) õigust olla sõltumatu riigid. 29. augustil 1972. a. ÜRO tunnistas Puerto-Riiko territooriumiks, millel on võõrandamatu õigus enesemääramisele ja sõltumatusele, hoolimata asjaolust, et puertoriikolastel on mitmel korral olnud võimalus vabalt väljendada oma taht, võimalus, mida eestlastel pole kunagi olnud nõukogude koloniaalrežiimi tingimustes.

Meie arvates on ÜRO-l palju suurem vastutus kolme Balti riigi suhtes kellel on rahvusvaheliselt tunnustatud rahvusliku sõltumatuse pretsedent ja see on minetanud sõltumatuse mitte oma süü tõttu.

Vahetult pärast Teise maailmasõja lõppu ja enne Potsdami konverentsi algust kirjutas üks lääne autor:

„... Eesti, Läti ja Leedu ajalugu seab homsetele rahutegijatele küsimuse: kas nad kavatsevad aktsepteerida mineviku õppetundi ja anda neile väikestele riikidel garantii nende õigustatud sõltumatusele, nii et Baltikumi rahvad võiksid uuesti elada oma elu vabaduses, andes nagu varemgi oma panuse Euroopa rahu ja progressi ürituses? Selles seisab BALTI KÜSIMUS. Kui sellele ei anta õiget vastust, siis homsed rahutegijad petavad meid.”

Praegusel momendil esitame me küsimuse: kas tänapäeva rahutegijad kavatsevad Balti rahvaid veel kord petta?

See on küsimus, millele me ootame maailma rahvaste ühenduselt vastust.

Tallinnas, 24. oktoobril 1972. a.

Eesti Demokraatlik Liikumine

Eesti Rahvusrinne

Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peaassambleele

Eesti Demokraatlik Liikumine ja Eesti Rahvusrinne esitavad Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peaassambleele järgmise MEMORANDUMI eesti rahva saatuse kohta.

Lähtudes sellest,

et eri rahvaste olemasolu on inimkonna rikkuseks;

et rahvuslike kultuuride vägivaldne nivelleerimine ja assimileerimine vaesestab inimkonda;

et rahvuse ja tema kultuuri säilumise põhitingimus on riiklik iseseisvus;

et maailma viimaste aastakümnete arengu põhilisi jooni on sõltumatute rahvusriikide – ÜRO liikmete – teke ja nende arvuline kasv;

et vastavalt Rahvusvahelisele paktile majanduslike, sotsiaalsete ja kultuurialaste õiguste kohta (art. 1), Koloniaalmaadele ja -rahvastele iseseisvuse andmise deklaratsioonile (punkt 2) jt. analoogilistele ÜRO

dokumentidele on kõigil rahvastel enesemääramisõigus, mille põhjal nad vabalt määravad oma poliitilise staatuse ja teostavad oma majandusliku, sotsiaalset ja kultuurilist arengut;

et vastavalt inimõiguste ülddeklaratsioonile (art. 21, punkt 3) peab valitsuse võimu aluseks olema rahva tahe, mis peab väljenduma perioodilistes ja võltsimata valimistes ja... vormides, mis tagavad hääletamise vabaduse;

et Eesti, endine rahvusvaheliselt tunnustatud sõltumatu riik ja Rahvasteliidu liige aastast 1921, on, nagu teisedki Balti riigid 1940. a. oma riiklikust sõltumatusest vägivaldselt ilma jäätud ning asetatud koloniaalse territooriumi seisundisse;

et selle seisundi ja Nõukogude valitsuse poliitika tulemusena, mille eesmärgiks on kõigi Nõukogude territooriumil elavate rahvaste assimileerimine nõukogude rahvuseks, kus juhtivat osa etendaksid venelased, on tekkinud tõsine oht eesti rahva edasisele rahvuslikule, poliitilisele, kultuurilisele ja vaimsele eksistentsile;

et Atlandi hartale alla kirjutanud riigid (kaasa arvatud Nõukogude Liit) kohustusid (art. 3) soodustama suveräänsetest õigustest ja omavalitsusest ilma jäetud rahvaste õiguste ja omavalitsuse taastamist;

et eelpoolmainitud kohustusi pole täidetud ainult kolme Balti riigi suhtes, kaasa arvatud Eesti;

et koloniaalrežiimi tingimustes pole eesti rahva osas sätestatud inimõiguste ülddeklaratsiooni art. 3, 8, 9, 11, 12, 13, 14 (1), 18, 19, 20, 21, 26 (2), 27 (2), Rahvusvahelise pakti majanduslike, sotsiaalsete ja kultuurialaste õiguste kohta art. 1, 8 (ld), 13 (3), 15 (3) ning Rahvusvahelise pakti kodaniku- ja poliitiliste õiguste kohta art. 6, 7, 9, 10, 12, 14, 17, 18, 19, 21, 22 täitmine.

Eesti Demokraatlik Liikumine ja Eesti Rahvusrinne

U A V A D :

1. Eesti riikliku sõltumatuse taastamist Nõukogude Venemaa ja Eesti Vabariigi vahelise Tartu rahuga 1920. a. kindlaks määratud piirides;

2. Eesti kui endise Rahvasteliidu liikme vastuvõtmist Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni liikmeks.

Selleks Eesti Demokraatlik Liikumine ja Eesti Rahvusrinne peavad vajalikuks:

a) likvideerida olemasolev koloniaalne haldusaparaat, mis ei vasta inimõiguste ülddeklaratsiooni art. 21 punkt 3 nõudele, sõltub ainuüksi Nõukogude keskvalitsusest ning on selle suurriiklike sovintilike taotluste tööriist;

b) likvideerida Eesti territooriumil asuvad Nõukogude sõjaväebaasid ja viia Eestist välja kõik Nõukogude sõjaväed, (kes olid paigutatud sinna vastavalt 1939. a. Eesti ja Nõukogude Liidu vahel sõlmitud lepingule ainult 10 aastaks; leping aegus 1949. a.);

c) kuni rahvuslike riigivõimuorganite moodustamiseni vabade demokraatlike valimiste teel kehtestada Eesti territooriumil ajutine ÜRO haldus ja tuua Eestisse sisse ÜRO väed;

d) anda ÜRO haldusperioodil võimalus Eestisse tagasiöördmiseks kõigile Eestist vägivaldselt deporteeritud (sealhulgas poliitilistel põhjustel vangistatud) või omal tahtel lahkunud eesti rahvusest isikutel, samuti neile, kes kuulusid Eesti koda-kondsusesse ja nende järeltulijatele;

e) taastada normaalne poliitiline elu ja luua tingimused tõelisel vabadeks demokraatlikeks valimisteks (ÜRO vaatlejate järelevalve all), et moodustada eesti rahva esindusorgan = Asutav Kogu.

Asutava Kogu valimistest võivad osa võtta kõik poliitilised parteid ja rühmitused, kes austavad demokraatia põhimõtteid ja rahvaste õigust riiklikule sõltumatusele;

Asutava Kogu valimistel on hääleõigus kõigil neil vähemalt 18. a. vanustel isikutel, kes olid (või kellel vähemalt üks vanematest oli) Eesti Vabariigi kodanik või kes on Eesti territooriumil sündinud.

Eesti Demokraatlik Liikumine ja Eesti Rahvusrinne on veendunud, et ainult eespooltoodud kaalutluste ja nõuete elluviimine võimaldab ÜRO-l kõrvalekaldumatult täita kohustusi, mis tal lasuvad vastavalt Koloniaalmaadele ja -rahvastele iseseisvuse andmise deklaratsiooni art. 1, 2, 4, 5, Rahvusvahelise pakti kodaniku- ja poliitiliste õiguste kohta art. 1 punkt 3 ning ÜRO Põhikirja art. 103, 104 ja 105.

Eesti Demokraatlik Liikumine ja Eesti Rahvusrinne nõuavad ÜRO-lt efektiivsete abinõude tarvituselevõttu, et likvideerida Eestis kõlbetu, ebainimlik ja ebaseaduslik Nõukogude koloniaalvõim ja sundida Nõukogude Liitu mitte tegema takistusi eesti rahva seaduslike õiguste ja rahvusliku suveräänsuse taastamisele.

Eestlased ei nõustu kunagi oma isamaa koloniaalse staatusega.

Praegu, kus isegi maailmas kõige väiksemate rahvaste õigust rahvuslikule sõltumatusele tunustatakse, ootab eesti rahvas Ühinenud Rahvaste Organisatsioonilt kiiret ja tõelist abi.

Tallinnas 24. oktoobril 1972. a.

Eesti Demokraatlik Liikumine Eesti Rahvusrinne

*

Avaldame üllatunud meieni jõudnud memorandumit muutmata.

Eesti Rahvusfond - Box 450 30 - 104 30 Stockholm 45